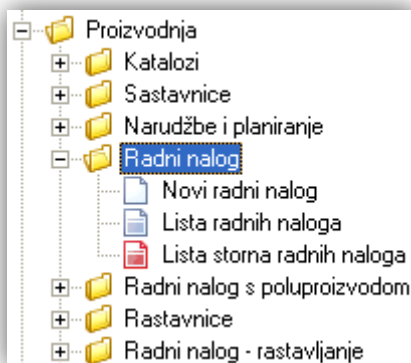

Radni nalog

Mjesto u izborniku:

Sadržaj:

1.	Uvod	2
1.1.	Inicijalne postavke poduzeća	2
1.2.	Preduvjeti za rad s radnim nalogom	4
1.3.	Procedura rada s radnim nalogom.....	5
2.	Novi radni nalog	6
2.1.	Zaglavlje	6
2.2.	Stavke kartice „Proizvodi“	6
2.3.	Stavke kartice „Direktni troškovi rada“	7
2.4.	Stavke kartice „Materijal“	7
2.5.	Akcije na radnom nalogu	8
2.6.	Akcije nakon izrade radnog naloga	9
2.7.	Oblici	10
3.	Lista radnih naloga	11
4.	Lista storna radnih naloga.....	13
5.	Dodatak - Proizvodnja preko Veleprodaje	14

1. Uvod

U ovom dijelu izbornika opisan je rad s radnim nalogima u proizvodnji.

Radni nalog je osnovni dokument proizvodnje. Otvaramo ga na određeni datum te se nakon izrade radnog naloga, očekuje njegovo realiziranje, tj. zaključenje.

Radni nalog može imati statuse:

- U izradi
- Zaključen
- Poništen: ukoliko smo pogriješili pri izradi radnog naloga koji još nije zaključen, tj. još je u izradi, možemo ga poništiti
- Storniran: ukoliko smo pogriješili pri izradi radnog naloga koji je već zaključen, radimo poseban dokument *Storno radnog naloga*, na osnovi pogrešnog zaključenog radnog naloga koji pritom dobiva status *Storniran*

1.1. Inicijalne postavke poduzeća

U postavkama poduzeća (*Katalozi/Podešavanje sustava/Osnovni podaci i postavke/Poduzeće i postavke*, kartica Proizvodnja) podešavamo nekoliko bitnih postavki rada s radnim nalogom:

Podaci poduzeća

Izmjena

Osnovni podaci | Izgled dokumenata | Osnovne postavke | PDS (trgovina i ugostiteljstvo) | Fiskalizacija (HR)

Plaće i kadrovska evidencija | **Proizvodnja** | Servis | Upravljanje marinama | Kartica vjernosti | Ostalo

Radni nalog

Jedinična proizvodnja: *po radnom nalogu moguće unijeti samo jedan proizvod

Način rada radnog naloga: Ulaz materijala kroz materijalno; proizvodi se akumuliraju u skle

Model izračuna troškova proizvodnje: [ ]

Osnovica izračuna općih troškova proizvodnje: [ ]

Sljedivost

Način rada sljedivosti: Isključena sljedivost

OK Odustani

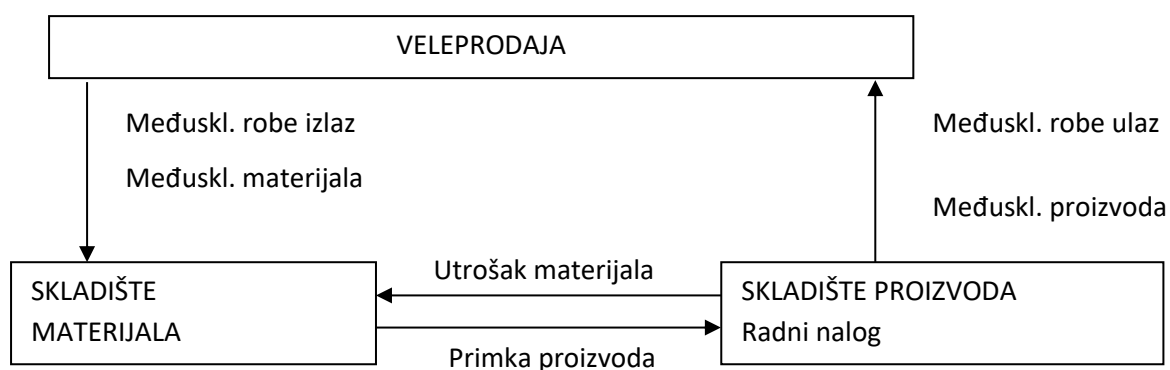
- **Jedinična proizvodnja:**

Jedinična proizvodnja je ona proizvodnja kod koje po jednom radnom nalogu možemo napraviti samo jedan proizvod. U takvom radnom nalogu **moгуće je mijenjati količinu** materijala dobivenog iz sastavnica proizvoda.

U suprotnom slučaju, u radni nalog možemo unijeti više proizvoda, ali **bez mogućnosti mijenjanja** količine materijala potrebnog za izradu unesenih proizvoda

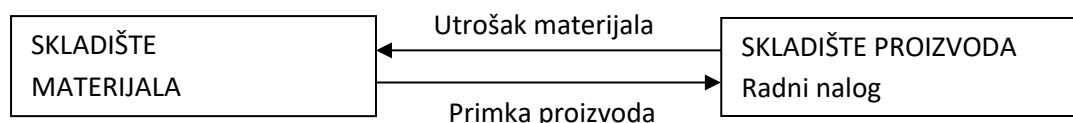
➤ **Način rada radnog naloga:**

- Ulaz materijala kroz veleprodaju te prodaja proizvoda s iste
Radni nalog ima dodatan odabir veleprodajne radne jedinice ukoliko veleprodajno skladište koristimo kao izvor materijala. U tim slučaju proizvodni proces pri zaključenju radnog naloga je slijedeći:

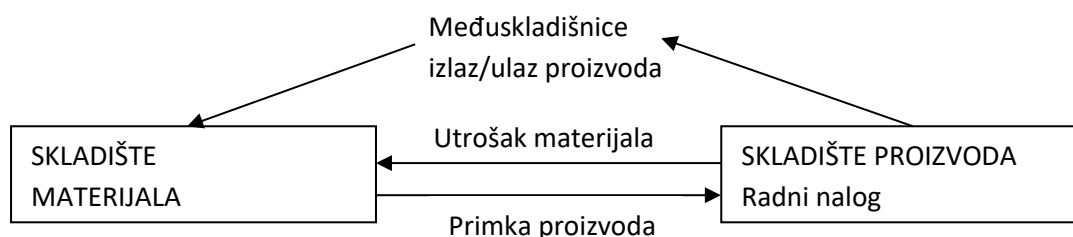
- 1) Izrada međuskladišnice izlaz s veleprodaje prema materijalnom skladištu
- 2) Izrada međuskladišnice ulaz na materijalnom skladištu s veleprodaje
- 3) Izrada utroška materijala na materijalnom skladištu
- 4) Izrada primke gotovih proizvoda na skladištu gotovih proizvoda
- 5) Izrada međuskladišnice izlaz sa skladišta gotovih proizvoda prema veleprodaji
- 6) Izrada međuskladišnice ulaz na veleprodajnom skladištu sa skladišta gotovih proizvoda

- Ulaz materijala kroz materijalno za proizvodnju; proizvodi se akumuliraju u skladištu gotovih proizvoda

- 1) Izrada utroška materijala na materijalnom skladištu
- 2) Izrada primke gotovih proizvoda na skladištu gotovih proizvoda

- Ulaz materijala kroz materijalno za proizvodnju te prebacivanje (polu)proizvoda na isto

- 1) Izrada utroška materijala na materijalnom skladištu

- 2) Izrada primke gotovih proizvoda na skladištu gotovih proizvoda
- 3) Izrada međuskladišnice izlaz sa skladišta gotovih proizvoda prema materijalnom skladištu
- 4) Izrada međuskladišnice ulaz na materijalnom skladištu sa skladišta gotovih proizvoda

Napomena: U slučaju storniranog radnog naloga, kreiraju se invertni dokumenti.

➤ Model izračuna troškova proizvodnje

Uz materijal potreban za izradu proizvoda, u troškove proizvodnje mogu ući direktni troškovi (troškovi radne snage, zaposlenika), te opći troškovi (troškovi najma posl. prostora, režije, komunalne naknade, razne druge troškove). Možemo odabrati jednu od ponuđenih opcija:

- o Materijal
- o Materijal + direktni troškovi rada
- o Materijal + direktni troškovi rada + opći troškovi

Radni nalog u prvom slučaju neće sadržavati karticu „Direktni troškovi“, dok u ostala dva slučaja hoće.

➤ Osnovica izračuna općih troškova proizvodnje (dostupno samo ako je za Model izračuna troškova proizvodnje odabrano „Materijal + direktni troškovi rada + opći troškovi“)

Ovo postavljanje utječe na cijenu proizvoda, ukoliko se ona računa, a ne postavlja ručno, ili ako se koristiti cjenik proizvoda.

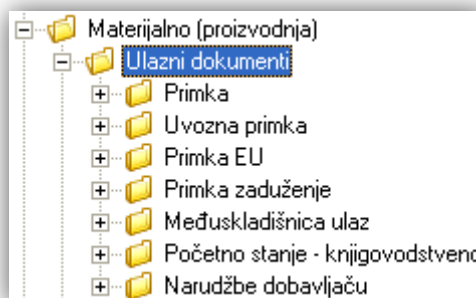
Kao osnovicu izračuna možemo odabrati:

- o Materijal
- o Direktni troškovi rada
- o Materijal + Direktni troškovi rada

➤ Sljedivost: U sustavu je moguće koristiti sljedivost po primci, tj. izradu LOT brojeva. Za uključenje ove funkcionalnosti potrebno je kontaktirati Ritam korisničku podršku: podrska@ritam.hr

1.2. Preduvjeti za rad s radnim nalogom

- Otvorena radna jedinica materijalno tipa *Materijalno za proizvodnju*
- Otvorena radna jedinica proizvodnje tipa *Skladište gotovih proizvoda*
- Unijeti artikle (materijal) od kojih ćemo proizvoditi
- Unijeti artikle (proizvode) koje ćemo proizvoditi (artikle moramo označiti kao proizvod, u kartici „Detalji“ → *Katalozi/Artikli/Lista artikala*)
- Zaprimiti materijal pomoću nekog od ulaznih dokumenata u modulu *Proizvodnja/Materijalno za proizvodnju/Ulazni dokumenti*

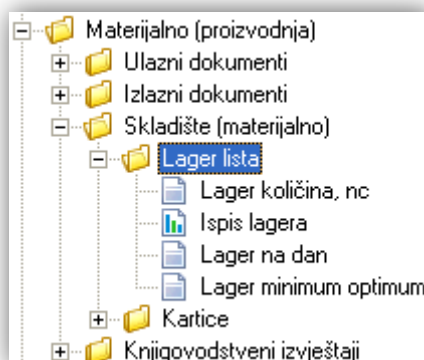
Napomena: ako je za *Način rada radnog naloga* odabrano *Ulaz materijala kroz veleprodaju te prodaja proizvoda s iste*, tada materijal unosimo kroz modul *Veleprodaja/Ulazni dokumenti*

- Napraviti sastavnice proizvoda

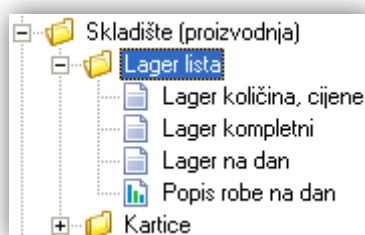
1.3. Procedura rada s radnim nalogom

- Unos proizvoda i količine za proizvodnju
- Unos direktnih troškova rada (trošak zaposlenika proizvodnje), ukoliko za [Model izračuna troškova proizvodnje](#) koristimo *Direktne troškove rada*
- Uzimanje sastavnica proizvoda
- Izračun cijene koštanja
- Definiranje prodajne cijene proizvoda
- Spremanje radnog naloga
- Zaključenje radnog naloga čime se kreiraju popratni dokumenti

Po završetku procedure pregledamo kretanje materijala i proizvoda na skladištu materijala:

te na skladištu gotovih proizvoda:

S novonastalim proizvodom možemo dalje raditi:

- Prodaja
- Prebacivanje međuskladišnicom u druga skladišta
- Izrada drugog proizvoda; koristeći kao materijal nastali proizvod i druge materijale kroz dokument *Radni nalog s poluproizvodom*

U ovom dokumentu bit će prikazana izrada radnih naloga u slučaju jedinične i nejedinične (serijske) proizvodnje.

2. Novi radni nalog

Izrada ovog dokumenta možemo podijeliti u 4 dijela:

- **Zaglavlje**
- **Stavke kartice „Proizvodi“**
- **Stavke kartice „Direktni troškovi rada“**
- **Stavke kartice „Materijal“**

2.1. Zaglavlje

- **Broj:** broj dokumenta, automatski se dodjeljuje
- **Datum:** datum izrade dokumenta, automatski se dodjeljuje trenutni datum
- **Napomena:** slobodan unos do 80 znakova ili odabir iz predloška, za detalje vidi *Katalozi/Napomene* → [Napomene](#)
- **Rad s cjenikom:** moguće odabrati ukoliko postoji aktivan cjenik proizvoda na radnoj jedinici. Označavanjem opcije sustav će za cijenu proizvoda uzimati prodajnu cijenu iz cjenika, te će prilikom idućeg ulaska u program ponuditi prethodno zapamćen zadnje postavljene odabir (lokalno spremljen na računalo).
- **Novogradnja:** odabir, nije obavezno. Koristimo kada želimo radni nalog pridružiti određenoj novogradnji lakšeg pretraživanja radnih naloga, za detalje vidi *Katalozi/Proizvodnja/Sastavnice/Novogradnja - sastavnice*
- **Skladište veleprodaje:** odabir veleprodajne radne jedinice, predefinirano je prazno. Napomena: Skladište je vidljivo samo ako je za način rada radnog naloga odabrano „*Ulaz materijala kroz veleprodaju te prodaja proizvoda s iste*“. Ukoliko želimo koristiti veleprodaju, poseban se proces odvija u pozadini, vidi [Dodatak - Proizvodnja preko Veleprodaje](#)
- **Skladište materijala:** odabir materijalne radne jedinice
- **Skladište gotovih proizvoda:** odabir radne jedinice tipa gotovih proizvoda

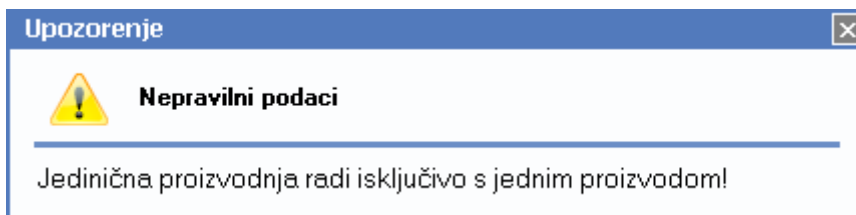
2.2. Stavke kartice „Proizvodi“

Proizvodi	Direktni troškovi rada	Materijal						
Proizvod								
Šifra	Naziv	J.M.	Količina	CK lagera	CK	PC		
V001	KRUH BIJELI 0,70 kg	kom	100,000	2,96	0,00	8,00		

Polja za unos:

- **Proizvod:** odabir proizvoda po šifri ili nazivu, jedinica mjere se automatski učita

Napomena: kod jedinične proizvodnje moguć je unos samo jednog proizvoda po radnom nalogu, inače će sustav prikazati upozorenje:

- **Količina:** brožani unos
- **CK lagera:** trenutna cijena koštanja proizvoda na lageru, nije dostupno za izmjenu
- **CK:** cijena koštanja proizvoda: predefinjirano je postavljena na nulu, dok se ne izračuna [akcijom izračuna cijene koštanja](#)
- **PC:** prodajna cijena proizvoda (bez PDV-a)
Prodajna cijena automatizmom povlači cijenu s lagera (ako postoji), osim ako se u prethodnom ulasku u program koristila opcija „Rad s cjenikom“ (čime je lokalno na računalu spremljena postavka „Rad s cjenikom“), te se u tom slučaju povlači cijena iz cjenika.
Neovisno o oba automatizma, cijena se može ručno ukucati ili se može izračunati dodavanjem postotka na prethodno izračunatu CK.

2.3. Stavke kartice „Direktni troškovi rada“

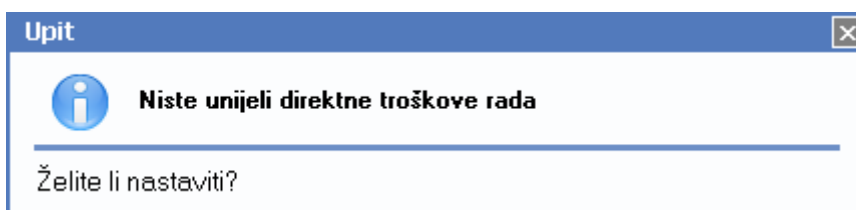
Proizvodi	Direktni troškovi rada	Materijal	DTR	
Zaposlenik			Datum	Sati
Paštar, Franjo			11.04.2016	3,00

Ova kartica se prikazuje ukoliko su u *Model izračuna troškova proizvodnje* uključeni direktni troškovi.

Polja za unos:

- **Zaposlenik proizvodnje:** odabir zaposlenika pod *Proizvodnja/Katalozi/ Zaposlenici*
- **Datum rada**
- **Sati rada**

Ukoliko nisu uneseni direktni troškovi rada, sustav će tokom izrade radnog naloga tražiti potvrdu za nastavak:

2.4. Stavke kartice „Materijal“

Utroška materijala unosimo u radni nalog:

- na temelju sastavnice
- na temelju starog radnog naloga (koristeći akciju „Načini od“ na [listi radnih naloga](#))
- slobodnim unosom, što se ne preporuča

Proizvodi	Direktni troškovi rada	Materijal				
Materijal						
Šifra	Naziv	J.M.	Količina	Lager	NC	NCI
VW004	ŠEĆER 1/1	kg	0,100	410,24	7,99	0,80
VW005	BRAŠNO tip 500 1/1	kg	75,000	9.261,45	1,20	90,00
VW008	ADITIV E45	kg	0,020	496,29	66,99	1,34
VW001	SOL 20 kg	kg	0,200	495,61	7,00	1,40
VW002	KVASAC 100 g	kg	0,700	289,97	55,00	38,50

Prilikom kreiranja radnog naloga ova kartica je prazna dok ne odaberemo proizvod, te prikupimo sastavnice akcijom **Uzmi sastavnice (F9)**.

Polja:

- **Materijal:** odabir materijala po šifri ili nazivu, jedinica mjere se automatski učita
- **Količina:** potrebna količina prema [sastavnici](#) proizvoda
- **Lager:** trenutna količina na lageru, nije dostupno za izmjenu
- **NC:** nabavna cijena materijala po jedinici mjere iz [sastavnice](#) proizvoda, nije dostupno za izmjenu
- **NCI:** nabavna cijena materijala prema [sastavnici](#) proizvoda, dobivena kao umnožak količine i NC, nije dostupno za izmjenu

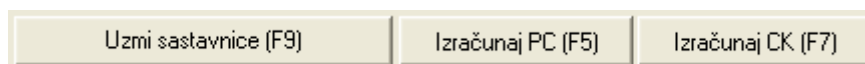
Odabirom akcije za uzimanje sastavnice, sustav će sam popuniti sve stavke kartice „*Materijal*“, koje se kod jedinične proizvodnje mogu mijenjati.

Napomena: ukoliko se radi o nejediničnoj proizvodnji, sva polja **nisu dostupna** za izmjenu.

2.5. Akcije na radnom nalogu

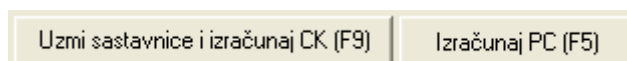
Akcije se djelomice razlikuju u ovisnost koristimo li jediničnu ili nejediničnu (serijsku) proizvodnju

- **Kod jedinične proizvodnje**

- **Uzmi sastavnice (F9):** akciju obavljamo nakon što smo odabrali proizvod za proizvodnju, i opcionalno unijeli direktne troškove.
  - **Izračunaj CK (F7):** akciju obavljamo nakon uzimanja sastavnica, kojom dobivamo izračun cijene koštanja proizvoda koja se formira kao zbroj:
    - o cijena materijala po jedinici proizvoda
    - o cijena direktnog troška po jedinici proizvoda, ako su u *Model izračuna troškova proizvodnje* uključeni direktni troškovi
- uvećan za postotak općih troškova proizvodnje ako je:
- o na [sastavnici](#) proizvoda unesen postotak
  - o za *Model izračuna troškova* odabrano *Materijal + direktni troškovi rada + opći troškovi*

- **Kod nejedinične proizvodnje**

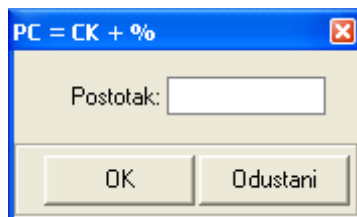

- **Uzmi sastavnice i izračunaj CK (F9):** Obzirom da kod nejedinične proizvodnje nisu dozvoljene izmjene materijala, u istoj akciji se obavlja uzimanje sastavnica i izračun cijene koštanja

- **Zajedničko kod jedinične i nejedinične proizvodnje:**

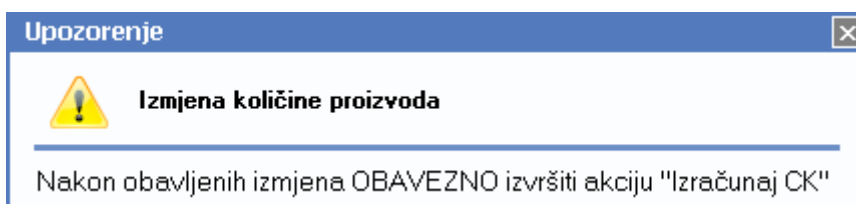
- **Izračunaj PC (F5):** akcija koju koristimo ukoliko želimo prodajnu cijenu proizvoda uvećati za određeni postotak na cijenu cijene koštanja

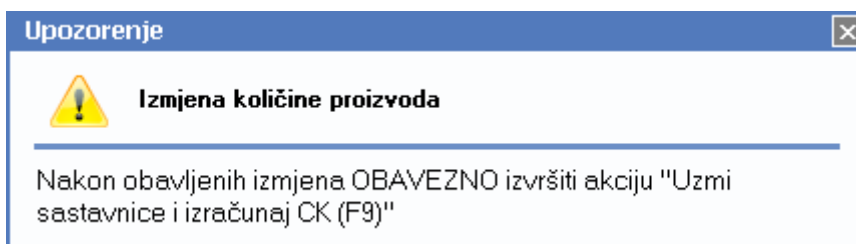

Napomena: Preduvjet je da smo izračunali cijenu koštanja proizvoda

- **Spremanje (OK):** Ukoliko radimo naknadne izmjene količina, sustav će pred spremanje radnog naloga prikazati upozorenje:
  - o Ukoliko se radi o jediničnoj proizvodnji

- o Ukoliko se radi o (ne)jediničnoj proizvodnji

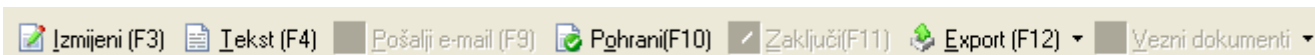

Obavezno obavimo tražene radnje!

2.6. Akcije nakon izrade radnog naloga

Ovisno o statusu radnog naloga određene akcije mogu biti dostupne ili ne:

- U izradi, podaci nisu spremljeni:

- U izradi, podaci su spremljeni:

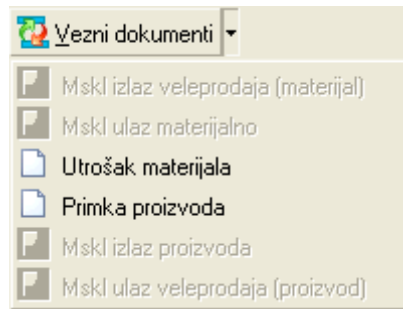

- Poništen:

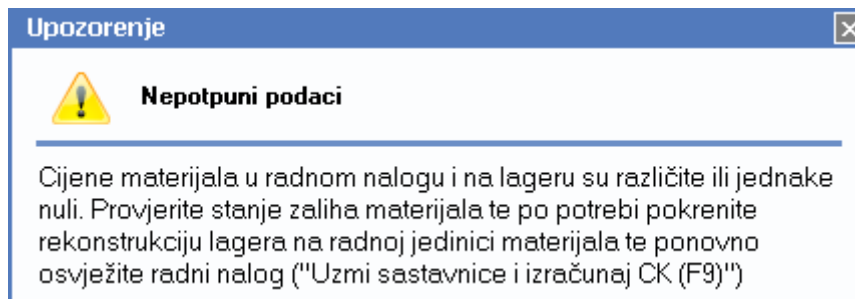

- Zaključen ili storniran:

- **Izmjeni (F3):** izmjena dokumenta moguća je dok radni nalog nije poništen ili zaključen
- **Tekst (F4)***
- **Pošalji e-mail (F9)***
- **Pohrani (F10):** pohrana dokumenta moguća je dok radni nalog izrađujemo ili mijenjamo
- **Zaključči (F11):** zaključenje radnog naloga moguće je samo kada je radni nalog pohranjen („u izradi“)
Prilikom zaključenja sustav može prikazati upozorenje:

Uzrok problema može biti:

- da na inicijalnom skladištu neki materijal nema cijene. To se može dogoditi ako nikad nismo zaprimili materijal. U tom slučaju potrebno je zaprimiti materijal na inicijalno skladište materijala.
- cijena materijala u radnom nalogu i na lageru su različite. To se može dogoditi ako se od vremena izrade radnog naloga do njegovog zaključenja promijenila nabavna cijena materijala. Razlozi mogu biti unos novog ulaznog dokumenta s materijalom po drukčijoj cijeni materijala ili brisanje dokumenata. U takvim slučajevima, pokretanje *rekonstrukcije podataka lagera* ispravlja nelogičnosti. Ukoliko je materijal cirkulirao između skladišta, prije *rekonstrukcije podataka* je potrebno obaviti servis *Ažuriranje nabavnih cijena*. Nakon obavljenih servisa potrebno je osvežiti radni nalog akcijama na radnom nalogu *Uzmi sastavnice i Izračunaj CK*.
- **Export (F12)***
  - **Export u XML:** nije podržano za radni nalog
- **Vezni dokumenti:** nije dostupno prije zaključenja radnog naloga
Vezni dokumenti nastaju po zaključenju radnog naloga ili storniranjem zaključenog radnog naloga

*Za standardne akcije vidi [Help - Detaljne upute - Standardne akcije](#)

2.7. Oblici

Postoje 3 oblika radnog naloga koji osim stavke(i) proizvoda, sadrže i slijedeće:

- Standardni: Utrošeni materijal i Direktni troškovi rada*
- S cijenama: Utrošeni materijal, Direktni troškovi rada* i Opći troškovi proizvodnje*
- S LOT-om: Utrošeni materijal i Direktni troškovi rada*
LOT-ovi će biti prikazati ukoliko je uključena sljedivost po primci

Napomena: * ako je opcija uključena

3. Lista radnih naloga

Lista radnih naloga nam služi da za pregled radnih naloga. S nje možemo izraditi nove, stornirati već zaključene radne naloge, poništiti radne naloge u izradi, te načiniti radni nalog na temelju već postojećeg.

Nadalje, za zaključene radne naloge, možemo pregledati vezne dokumente nastale zaključenjem radnog naloga.

Mogući parametri pretraživanja:

- **Radna jedinica:** odabir radne jedinice proizvodnje, za detalje vidi *Katalozi/Podešavanje sustava/Radne jedinice*
- **Od datuma:** postavljen trenutni datum ako je radna godina jednaka tekućoj godini, inače 31. prosinca radne godine
- **Do datuma:** postavljen trenutni datum ako je radna godina jednaka tekućoj godini, inače 31. prosinca radne godine
- **Artikl (proizvod):** odabir artikla koji je označen kao proizvod (pod karticom „Detalji“), za detalje vidi *Katalozi/Artikli/Lista artikala*
- **Status:** odabir mogućih statusa radnih naloga:
  - U izradi
  - Zaključen
  - Poništen
  - Storniran

Uvjeti pretrage: Radna jedinica="GPV01;Gotovi proizvodi - PEKARI"; Od datuma="11.04.2016"; Do datuma="14.04.2016"

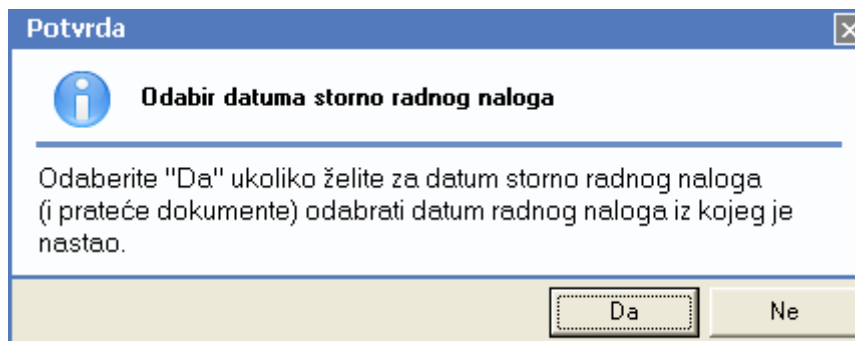
Za grupiranje dovedite naslov željene kolone ovdje

Skladište	Broj	Datum	Napomena	Izradio/la	Status
GPV01	000011	12.04.2016		Ritmić, Ritam	Zaključen
GPV01	000012	13.04.2016	Pogrešno odabran proizvod	Ritmić, Ritam	Storniran
GPV01	000013	13.04.2016	Kriva radna jedinica materijala	Ritmić, Ritam	Poništen
GPV01	000014	13.04.2016		Ritmić, Ritam	U izradi

Akcije na listi:

- **Novi (F2)**
- **Otvori**

- **Traži (F5):** povratak na tražilicu
- **Storniraj (F8):** Stornirati možemo samo zaključene radne naloge. Storniranjem radnog naloga radni nalog prelazi iz status *Zaključen* u status *Storniran*, te se izradi i stornirani radni nalog, kojeg možemo pregledati na listi storna radnih naloga. Sustav će prilikom izrade storna radnog naloga tražiti odabir datuma storna radnog naloga:

Storniranjem radnog naloga kreiraju se suprotni dokumenti onima koji su nastali zaključenjem radnog naloga. Za primjer: storno primke gotovih proizvoda, storno utroška materijala, međuskladišnice ulaz i izlaz u suprotnim smjerovima

- **Poništi (F9):** Poništavati možemo samo radne naloge koji su u izradi. Poništavanjem radnog naloga radni nalog prelazi iz statusa *U izradi* u status *Poništen*.
- **Načini od:** ovom akcijom možemo kreirati novi radni nalog s podacima radnog naloga iz kojeg je nastao, s tom razlikom da se za datum radnog naloga uzima trenutni datum, dok su ostali podaci zaglavlja i stavki kopirani. Takav radni nalog nije pohranjen, prije pohrane potrebno je (kao i kod ručne izrade novog radnog naloga) obaviti [akcije na radnom nalogu](#), tj. uzimanje sastavnica i izračun cijene koštanja.

Napomena: Obavljanje akcija na listi vrši se u odnosu na trenutno označeni radni nalog.

Po obavljanju akcija potrebno je osvježiti listu na *Traži (F5)* da bismo ažurirali status radnih naloga.

4. Lista storna radnih naloga

Lista storna radnih naloga služi nam za pregled storniranih radnih naloga.

Mogući parametri pretraživanja:

- **Radna jedinica:** odabir radne jedinice proizvodnje, za detalje vidi *Katalozi/Podešavanje sustava/Radne jedinice*
- **Od datuma:** postavljen trenutni datum ako je radna godina jednaka tekućoj godini, inače 31. prosinca radne godine
- **Do datuma:** postavljen trenutni datum ako je radna godina jednaka tekućoj godini, inače 31. prosinca radne godine
- **Artikli (proizvod):** odabir artikla koji je označen kao proizvod (pod karticom „Detalji“), za detalje vidi *Katalozi/Artikli/Lista artikala*

Uvjeti pretrage: Radna jedinica="GPV01;Gotovi proizvodi - PEKARI"; Od datuma="12.04.2016"; Do datuma="13.04.2016"

Za grupiranje dovcite naslov željene kolone ovdje

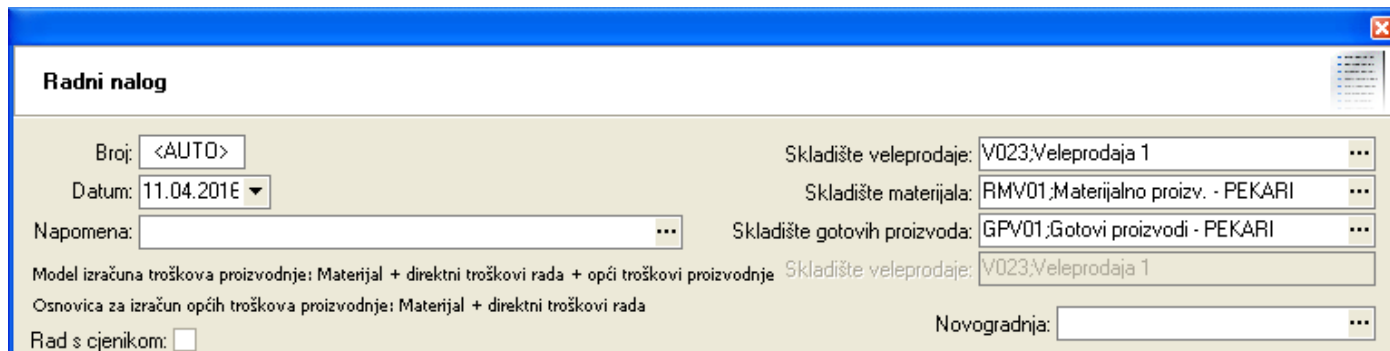
Skladište	Broj	Datum	Napomena	Izradio/la	Status
GPV01	000002	13.04.2016		Ritmić, Ritam	Zaključen

S liste možemo otvoriti storniran radni nalog bez mogućnosti izmjene:

Možemo pregledati vezne dokumente:

5. Dodatak - Proizvodnja preko Veleprodaje

Ukoliko za *Način rada radnog naloga* koristimo *Ulaz materijala kroz veleprodaju te prodaja proizvoda s iste*, zaglavljje radnog naloga ima dodatan odabir radne jedinice veleprodaje.

Radni nalog

Broj: <AUTO>   Skladište veleprodaje: V023;Veleprodaja 1 ...

Datum: 11.04.201E ▾   Skladište materijala: RMV01;Materijalno proizv. - PEKARI ...

Napomena: ...   Skladište gotovih proizvoda: GPV01;Gotovi proizvodi - PEKARI ...

Model izračuna troškova proizvodnje: Materijal + direktni troškovi rada + opći troškovi proizvodnje   Skladište veleprodaje: V023;Veleprodaja 1

Osnovica za izračun općih troškova proizvodnje: Materijal + direktni troškovi rada

Rad s cjenikom: Novogradnja: ...

Prilikom zaključenja nastaje 6 veznih dokumenata:

